

Οι προτάσεις ανάλογα με τη σχέση τους προς τις άλλες χωρίζονται σε:

✓ **Ανεξάρτητες (κύριες)**, που έχουν δηλαδή ένα ολοκληρωμένο νόημα και μπορούν να σταθούν μόνες τους στο λόγο. π.χ.: *Θα αγοράσω ένα φόρεμα.*

✓ **Εξαρτημένες (δευτερεύουσες)**, που το περιεχόμενό τους αποκτά νόημα σε σχέση με μια άλλη πρόταση και δε στέκονται μόνες τους στο λόγο. Εισάγονται πάντα με κάποιον σύνδεσμο, αντωνυμία, μόριο ή αναφορικό επίρρημα. π.χ. *ότι έφτασα στη δουλειά.*

Οι **εξαρτημένες** προτάσεις διακρίνονται σε:

Ονοματικές:

Ειδικές (εισάγονται με: *ότι, πως, που*)

Βουλητικές (εισάγονται με: *το μόριο να*)

Ενδοιαστικές (εισάγονται με: *μη(ν), μήπως*)

Πλάγιες Ερωτηματικές (εισάγονται με: *αν, μη(ν), μήπως, μην τυχόν, τι, ποιος, πόσος, πού, πότε, άραγε, τάχα*)

Αναφορικές (εισάγονται με: *αναφ. αντ. ο οποίος, όποιος, όσος, ό,τι, οσοσδήποτε, οποιοσδήποτε, οτιδήποτε*)

Επιρρηματικές:

Τελικές (εισάγονται με: *να, για να*)

Αιτιολογικές (εισάγονται με: *γιατί, επειδή, αφού, διότι, που κ.ά*)

Αποτελεσματικές (εισάγονται με: *ώστε, που*)

Χρονικές (εισάγονται με: *όταν, σαν, ενώ, καθώς, μόλις, αφού, αφότου, πριν, προτού, ώσπου, ωσότου, όποτε, άμα*)

Εναντιωματικές (εισάγονται με: *ενώ, μολονότι, αν και, παρόλο που, και ας, παρ' ότι*)

Παραχωρητικές (εισάγονται με: *και αν, και να, που να*)

Υποθετικές (εισάγονται με: *αν, εάν, σαν, άμα*)

Αναφορικές (εισάγονται με: *αναφ. επιρρ. όπως, όπου, όποτε, όσο, οπουδήποτε, οποτεδήποτε*)

- Για τον χωρισμό προτάσεων, **πρώτα υπογραμμίζουμε τα ρήματα**. Όσα ρήματα υπάρχουν, **τόσες** είναι και οι προτάσεις. Μετά, ψάχνουμε **τουλάχιστον μία κύρια κύρια** πρόταση, γιατί χωρίς κύρια, δεν θα υπάρχει ολοκληρωμένο νόημα στον λόγο. Ύστερα, ψάχνουμε **λέξεις που εισάγουν δευτερεύουσες**, ώστε να βρούμε από πού ξεκινάει η κάθε μία. Έτσι, χωρίζουμε τις κύριες από τις δευτερεύουσες προτάσεις.

π.χ.: Ο Νίκος απουσιάζει **γιατί** είναι άρρωστος.

Τι πρέπει να
θυμάμαι!!!

Οι ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ προτάσεις:

1. **δεν χωρίζονται με κόμμα** από τις κύριες προτάσεις.
2. **θα χωριστούν με κόμμα** από τις κύριες **ΜΟΝΟ** όταν **έχουν θέση επεξήγησης**.
3. στην περίπτωση των αναφορικών ονοματικών: **δε χωρίζονται με κόμμα** όταν είναι **αναγκαίες** για το νόημα των κύριων προτάσεων.

Οι ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ προτάσεις:

1. **Χωρίζονται ΠΑΝΤΑ με κόμμα** από τις κύριες προτάσεις.
2. Στην περίπτωση των αναφορικών επιρρηματικών: **χωρίζονται ΣΥΝΗΘΩΣ με κόμμα** αλλά **ΟΧΙ πάντα**.

ΒΟΥΛΗΤΙΚΕΣ προτάσεις VS ΤΕΛΙΚΕΣ προτάσεις

Το **ΝΑ** που εισάγει μια **ΒΟΥΛΗΤΙΚΗ** πρόταση **ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ** να **ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΕΙ** από το **ΓΙΑ ΝΑ** που εισάγει μια **ΤΕΛΙΚΗ** πρόταση.

Γραμματική: σελίδες 190-200, θα βρείτε πολλές πληροφορίες για τις δευτερεύουσες προτάσεις!